

rînd, un mare artist al spectacolelor de umbre. Creația sa Călătorie spre Soare-apune a avut o viață scenică îndelungată, atrăgînd un număr impresionant de spectatori. Succesul urlaș este asigurat de stilul original al teatrului de umbre, păstrat cu sfințenie de ilustrul artist, mai ales în realizarea păpușilor, decupate din piele de măgar sau de vacă și vopsite. În calitatea sa de colecționar, Wang Changsheng a strîns aproximativ 3 700 de păpuși pentru teatrul de um-

bre, aparținînd diferitelor școli din anii de după dinastiile Ming și Qing (1368—1911). În ilustrațiile noastre prezentăm cîteva personaje caracteristice spectacolului chinezesc de umbre care, actualmente, este realizat de cîte cinci, șapte sau zece persoane, dintre care unele sînt specializate în minuirea păpușilor, altele în interpretarea vocală a cîntecelor, iar altele în asigurarea acompaniamentului muzical la diferite instrumente tradiționale. Ilustrația nr. 1 reprezintă pă-

puși create de însuși Wang Changsheng, înfățișînd personaje prezente în mai toate spectacolele de teatru de umbre. Figurina 2 ne arată o păpușă cu o vechime de 300 de ani, realizată de artiști din provincia Shandong.

VLAD ANDREI ORHEIANU

ÎNCHISOAREA NAȘTE ARTIȘTI?

Un grup de actori de la Royal Shakespeare Company a montat din proprie inițiativă, fără binecuvîntarea conducerii teatrului, o piesă neobișnuită cu o istorie neobișnuită. În vara trecută, la unul din sedile din Stratford ale RSC, a avut loc lectura unei trilogii rezultate din munca atelierului de creație ținut la Dartmoor de actrița Alice Krige și de soțul ei, Paul Schoolman, regizor de film. La această lectură au fost prezenți și membrii atelierului de creație, printre care foști deținuți. «La început ne duceam pentru că ne dădeau ceai și cafea pe gratis» mărturisește unul dintre ei, Joe Hinch, dramaturgul de astăzi. «Înainte de a intra în pușcărie nu eram în stare să scriu nici măcar o scrisoare; și nu văzusem în viața mea o piesă.» Cu educația dobîndită la închisoare, el a scris, pe parcursul celor trei ani de detenție, ample jurnale, povestiri și piesa The Holding Cell. Aceasta din urmă este un dialog între un recidivist și un «debutant», care împart aceeași celulă și pe care conviețuirea îi duce la conflict, apoi la violență cu consecințe tragice. Cu prilejul lecturii «Trilogiei

Dartmoor», Hinch a întîlnit doi actori al RSC și le-a arătat piesa. El au lucrat la text, nuanțînd personajele, apoi au repetat împreună cu regizoarea Lesley Hutchison, toți trei fără nici un fel de plată. «E cel mai bun lucru pe care l-am făcut în ultimii cinci ani», declară regizoarea, care a trimis scrisori guvernatorilor închisorilor pentru a obține permisiunea de a juca acolo spectacolul. O primă reprezentație a avut loc în sediul teatrului, la miezul nopții, după spectacolul oficial programat în seara respectivă, în fața unui public format în majoritate din personalul RSC, mai puțin conducerea. Succesul a fost considerabil. Două luni mai tîrziu, piesa a fost jucată la Newcastle, la un centru de reinserție a foștilor deținuți, în fața a circa 50 de reprezentanți ai acestei categorii, a căror participare, în timpul spectacolului ca și la discuțiile care au urmat, a fost mai mult decît convingătoare. Cu toții împărțeau aceeași emoție și revoltă, confrunțați cu brutalitatea degradantă a vieții de închisoare. Elocvență și pentru alte categorii de public, mica aventură teatrală este con-

siderată o reală investigație a posibilităților teatrului, adevărat eveniment petrecut pe tăcute, departe de ochii lumii și de zgomotul publicitar, într-un grup mic dintr-un teatru mare.

PREMII

Trei dintre premiile «Laurence Olivier» acordate în anul 1991 ar putea spune ceva și publicului bucureștean. Cel mai bun actor, sau după titlatura sa adevărată, Actor of the Year, a fost desemnat Ian McKellen pentru rolul Richard al III-lea din spectacolul Teatrului Național din Londra, văzut în întreaga Europă, și la București. Pentru interpretarea unui rol secundar a fost premiat David Bradley, Nebunul din Regele Lear, cel de-al doilea spectacol al celui mai mare turneu din Istoria Naționalului londonez. În fine, premiul pentru lumini, adică Lighting Designer of the Year, l-a obținut Jean Kalman pentru același Richard al III-lea.

D.N.